

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

**تحولات و تحلیل‌ها در خصوص یمن:
ابعاد سیاسی و حقوق بشری (۴)**

گزارش راهبردی ۹۶/۲۶

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

آبان ۱۳۹۶
۹۶۰۸۰۲۶

این گزارش جهت مطالعه شخصی گیرنده محترم تهیه و ارسال شده است.

در این گزارش تحولات صحنه بحران یمن در هفته چهارم آبان‌ماه، همچنین تحلیل‌ها، بررسی‌ها، دیدگاه‌ها و پژوهش‌های تعدادی از رسانه‌ها و نهادهای مطالعاتی و تحقیقاتی غربی و عربی^۱ در خصوص جنگ یمن مورد بررسی قرار گرفته است. محورهای مهم این بررسی به صورتی خلاصه به شرح زیر است:

الف) تحولات

*یمن

- ۱- اعلام شورای عالی سیاسی یمن در روز سه‌شنبه ۱۶ آبان ۱۳۹۶، مبنی بر ممانعت از تحمیل قیمومیت عربستان بر این کشور و بهانه قرار دادن ادعای قاچاق موشک از ایران برای اعمال محاصره بر یمن. تهدید این شورا و انصارا... (در روز چهارشنبه ۱۷ آبان ۱۳۹۶) به هدف قرار دادن فرودگاه‌ها، بنادر و گذرگاه‌های عربستان و امارات متحده عربی؛
- ۲- اعلام مبارزان حوثی در روز چهارشنبه ۱۷ آبان ۱۳۹۶، مبنی بر آمادگی این گروه به اعطاء پناهندگی سیاسی به شاهزادگان تحت تعقیب سعودی (در پی بازداشت شماری از شاهزادگان، وزراء و سرمایه‌گذاران سعودی در بزرگترین عملیات ادعایی مبارزه با فساد در تاریخ مدرن عربستان)؛

سازمان دفاع از قربانیان خشونت

Organization for Defending Victims of Violence

^۱. شبکه الجزیره؛ نشریه خبری - تحلیلی فارین پالیسی (Foreign Policy)؛ شبکه خبری سی.ان.ان؛ شبکه خبری العربیه؛ روزنامه الشرق الاوسط؛ دیدبان حقوق بشر؛ سازمان بهداشت جهانی؛ سایت میدایست وایر (Mideast Wire)؛ سایت نمایندگی آمریکا در سازمان ملل؛ خبرگزاری رویترز؛ روزنامه ایندپندنت (Independent)، خبرگزاری ام.اس.ان.بی.سی؛ مؤسسه بروکینگز (Brookings)؛ مؤسسه کیتو (Cato Institute)؛ نشریه هیل وابسته به کنگره آمریکا (The Hill)؛ روزنامه نیویورک تایمز (New York Times)؛ سایت خبری و تحلیلی نشنال (The National)؛ خبرگزاری اسوشیتدپرس؛ نشریه آتلانتیک (The Atlantic)، گروه بحران‌های بین‌المللی (International Crisis Group)؛ شبکه خبری فاکس نیوز؛ روزنامه واشنگتن پست (Washington Post)؛ روزنامه هافینگتون پست (Huffington Post)؛ سایت گالف ۲۰۰۰ وابسته به دانشگاه کلمبیا (Gulf 2000, Columbia University) و...

- ۳- درخواست احمد القنع، وزیر امور گفتگو و آشتی ملی یمن، در روز چهارشنبه ۱۷ آبان ۱۳۹۶، از جامعه بین‌المللی برای رفع محاصره یمن، تأکید بر استقلال یمن و توانایی آن در توسعه موشکی و انتقاد از آمریکا برای سکوت در مقابل جنایات به وقوع پیوسته در یمن؛
- ۴- انتقاد محمد عبدالسلام، سخنگوی انصارا... یمن، در روز پنج‌شنبه ۱۸ آبان ۱۳۹۶، از محکومیت حمله موشکی نیروهای این کشور به ریاض توسط کاخ سفید و تداوم حمایت‌های سیاسی و نظامی واشنگتن از عربستان و متحدانش در حمله به مردم بی‌دفاع یمن، تأکید وی بر ماهیت حملات موشکی نیروهای یمنی به خاک عربستان، به مثابه یک اقدام صرفاً نظامی و متهم کردن عربستان به گمراه کردن افکار عمومی بین‌المللی؛
- ۵- حمله یگان موشکی ارتش یمن و انصارا... در روز پنج‌شنبه ۱۸ آبان ۱۳۹۶، به محل استقرار نظامیان سعودی در ورودی منطقه «علب» در عسیر واقع در جنوب عربستان؛
- ۶- تهدید ائتلاف عربی به رهبری عربستان توسط محمد علی الحوثی، رئیس شورای عالی یمن، در روز شنبه ۲۰ آبان ۱۳۹۶، به انجام اقدامات بی‌سابقه علیه این ائتلاف: هدف قرار دادن نفتکش‌های عربستان و تمامی تأسیسات بزرگ نفتی این کشور در صورت تداوم حمله عربستان و همپیمانانش به حدیده و سواحل غربی؛
- ۷- کشته و زخمی شدن ۴۴ شبه‌نظامی ائتلاف سعودی توسط نیروهای تک تیرانداز ارتش یمن و انصارا... در جبهه‌های تعز، میدی و جبهه‌های داخلی در روزهای ۱۵، ۱۶ و ۱۷ آبان ۱۳۹۶.

*عربستان

۱- محکوم کردن شلیک موشک بالستیک یمن به ریاض از سوی محمد بن سلمان، ولیعهد عربستان سعودی، در روز سه‌شنبه ۱۶ آبان ۱۳۹۶، و ادعای وی مبنی بر تجهیز تسلیحاتی و موشکی شبه نظامیان یمن توسط ایران، و اعلام این امر به مثابه تعرض مستقیم ایران به عربستان و اعلام جنگ به این کشور؛

۲- تکرار ادعاهای عربستان علیه ایران توسط نماینده این کشور در سازمان ملل، در روز پنج‌شنبه ۱۸ آبان ۱۳۹۶، با ارسال نامه به شورای امنیت مبنی بر دست داشتن ایران در حمله موشکی به فرودگاه ریاض، نقض قطعنامه‌های ۲۲۱۶ و ۲۲۳۱ توسط ایران و تأکید بر حق عربستان در پاسخگویی به این اقدام؛

۳- ادعای عادل الجبیر، وزیر خارجه عربستان سعودی، در روز پنج‌شنبه ۱۸ آبان ۱۳۹۶، مبنی بر حمایت ایران از تروریسم و نقض قطعنامه‌های شورای امنیت درباره موشک‌های بالستیک توسط این کشور و درخواست از جامعه جهانی برای اعمال تحریم علیه ایران؛

۴- حملات جنگنده‌های سعودی به یک خودروی حامل غیرنظامیان یمنی در منطقه «باقم»، واقع در استان صعده، در روز سه‌شنبه ۱۶ آبان ۱۳۹۶، کشته شدن یک نفر و زخمی شدن ۳ تن دیگر؛

۵- کشته و زخمی شدن بیش از ۵۰ تن از شهروندان یمنی در حملات هوایی ائتلاف به رهبری عربستان به منطقه هران استان حجه واقع در غرب یمن در روز سه‌شنبه ۱۶ آبان ۱۳۹۶؛

۶- حملات جنگنده‌های ائتلاف عربی به رهبری عربستان سعودی به صنعا، پایتخت یمن، در روز پنج‌شنبه ۱۸ آبان ۱۳۹۶؛

۷- بمباران جزیره البضیع در غرب ساحل الخوبه در بندر الحدیده، توسط جنگنده‌های عربستان سعودی در شامگاه روز جمعه ۱۹ آبان ۱۳۹۶ و کشته و زخمی شدن ۱۶ نفر از ماهیگیران یمنی و همچنین بمباران وزارت دفاع یمن؛

۸- اعلام مخالفت عربستان سعودی در روز شنبه ۲۰ آبان ۱۳۹۶، با بازگشت عبدربه منصور هادی به کشورش تا آزادی تمامی استان‌های یمن و تعیین شرط برای وی در خصوص ایجاد تغییرات مهم در دولتش، به ظاهر، پس از دیدار ولی‌عهد عربستان و رئیس‌جمهور مستعفی یمن در ریاض در روز چهارشنبه ۱۷ آبان ۱۳۹۶؛

۹- دیدار محمد بن سلمان با شماری از مسئولان و رهبران حزب اصلاح یمن (شاخه اخوان المسلمین در یمن) در ریاض (در روز جمعه ۱۹ آبان ۱۳۹۶) به منظور مذاکره در خصوص تحولات اخیر و اوضاع کشور یمن: احتمالاً حاکی از نگرانی بن سلمان از پایان نقش خود در یمن و یا تغییر نقشه ائتلاف به رهبری عربستان در خصوص جنگ در این کشور؛ با در نظر داشتن مخالفت امارات با فعالیت جریان‌های وابسته به اخوان‌المسلمین و دغدغه عربستان در خصوص تحرکات امارات در جنوب یمن.

۱۰- آغاز بازگشایی فرودگاه‌ها و بنادر دریایی (عدن، المخا و مکللی) توسط ائتلاف به رهبری ریاض ظرف ۲۴ ساعت، طبق اظهارات عبدالله المعلمی، نماینده عربستان در سازمان ملل، در روز دوشنبه ۲۲ آبان ۱۳۹۶ و درخواست وی برای اعزام ناظران بین‌المللی به بنادر تحت کنترل نیروهای حوثی و اتخاذ مکانیزمی جدید برای مقابله با (به ادعای وی) قاچاق سلاح به یمن.

سازمان دفاع از قربانیان خشونت

Organization for Defending Victims
of Violence

*آمریکا

۱- تکرار مواضع آمریکا علیه ایران توسط نیکی هیلی، نماینده این کشور در سازمان ملل، در روز سه‌شنبه ۱۶ آبان ۱۳۹۶، با طرح ادعای نقض قطعنامه‌های شورای امنیت توسط ایران با متهم ساختن آن به ارسال موشک برای ارتش و کمیته‌های مردمی یمن و

درخواست از سازمان ملل و شرکای بین‌المللی آمریکا برای مسئول دانستن ایران و اتخاذ اقدامات لازم در این زمینه؛

۲- صدور بیانیه توسط کاخ سفید در روز چهارشنبه ۱۷ آبان ۱۳۹۶، مبنی بر محکومیت فعالیت‌های ایران (به ویژه سپاه پاسداران در، به ادعای دولت آمریکا، کمک به حوثی‌ها در حمله موشکی به ریاض، به مثابه تهدید امنیت منطقه و تضعیف تلاش‌های سازمان ملل در راستای مذاکره برای پایان دادن به درگیری‌ها) و تأکید بر حمایت آمریکا از عربستان سعودی و دیگر شرکای خود در حوزه خلیج فارس؛

۳- ادعای جفری هریگیان^۲، فرمانده بخش آسیای جنوب غربی مرکز فرماندهی نیروی هوایی آمریکا، در روز جمعه ۱۹ آبان ۱۳۹۶، در خصوص ایرانی بودن موشک بالستیک شلیک شده از سوی حوثی‌های یمن به عربستان؛

۴- ادعای وجود اسناد و مدارک معتبر برای تأیید ایرانی بودن موشک شلیک شده به فرودگاه ریاض و نقض قطعنامه‌های سازمان ملل توسط این کشور، بنا به اظهارات رکس تیلرسون، وزیر امور خارجه آمریکا، در روز شنبه ۲۰ آبان ۱۳۹۶؛

۵- درخواست سفارت آمریکا در یمن از عربستان و متحدانش، در روز یکشنبه ۲۱ آبان ۱۳۹۶، برای رفع محاصره یمن جهت ورود کمک‌های انسان‌دوستانه به این کشور و انجام عملیات امدادرسانی، با توجه به افزایش گرسنگی، قحطی و رواج بیماری.

۶- درخواست مجلس نمایندگان آمریکا از دولت این کشور برای حل سیاسی و سریع بحران یمن در روز سه‌شنبه ۲۳ آبان ۱۳۹۶: تصویب قطعنامه غیرالزام‌آور برای سیاست‌های دولت آمریکا در خصوص بحران یمن توسط مجلس نمایندگان آمریکا، درخواست این مجلس از دولت آمریکا برای اتخاذ راهکاری سیاسی جهت پایان دادن به بحران یمن، لزوم رفع حصر

² Lt. Gen. Jeffrey L. Harrigian

این کشور توسط تمامی طرف‌های درگیر برای ارسال کمک‌های بشردوستانه و قطع کمک‌های نظامی آمریکا به عربستان در جنگ علیه انصاراً...

*انگلیس

۱- محکوم کردن در پرتاب موشک بالستیک به شهر ریاض توسط بوریس جانسون، وزیر امور خارجه انگلیس، در روز سه‌شنبه ۱۶ آبان ۱۳۹۶ و اعلام حمایت این کشور از پادشاهی سعودی در مقابله با تهدیدهای امنیتی؛

۲- افزایش ۵۰۰ درصدی فروش تسلیحات، از جمله موشک و بمب، توسط انگلیس به عربستان سعودی از زمان آغاز جنگ یمن: فروش بیش از ۴ میلیارد و ۶۰۰ میلیون پوند سلاح توسط انگلیس به عربستان در دو سال ابتدایی جنگ؛

۳- درخواست ایستر برت^۳، کاردار حوزه خاورمیانه در وزارت امور خارجه انگلیس، از سازمان ملل متحد برای تحقیق و تفحص در خصوص گزارش‌های ادعایی مبنی بر ارسال موشک‌های بالستیک به حوثی‌های یمن و ابراز نگرانی در خصوص تأثیر این‌گونه اقدامات بر امنیت منطقه و تداوم مناقشه و محکوم کردن حمله موشکی حوثی‌ها به فرودگاه ریاض به مثابه به ادعای وی، «حمله‌ای عامدانه به منطقه‌ای غیرنظامی».

Organization for Defending Victims
of Violence

*فرانسه

۱- محکوم کردن حمله موشکی حوثی‌های یمن به عربستان توسط ژان ایو لودریان، وزیر خارجه فرانسه در روز سه‌شنبه ۱۶ آبان ۱۳۹۶، ادعای وی در خصوص اتهام نقش داشتن

³. Alistair James Hendrie Burt

ایران در این حمله، هشدار در خصوص خطر ترویج استفاده از موشک‌های بالستیک در منطقه و حمایت کامل فرانسه از امنیت عربستان در صورت مواجهه با اینگونه تهدیدها؛

۲- تأکید امانوئل مکرون، رئیس‌جمهور فرانسه، در روز چهارشنبه ۱۷ آبان ۱۳۹۶، بر تعامل قاطع با ایران در قبال فعالیت‌های منطقه‌ای و برنامه‌های بالستیک آن (به دنبال حمله موشکی حوثی‌ها به ریاض)، ممانعت از گشودن جبهه‌ای دیگر در مقابل ایران و از این رو افزایش تنش و بی‌ثباتی در منطقه و همچنین تأکید بر تند بودن مواضع عربستان در قبال ایران و همسان نبودن این رویکرد با نگاه دولت فرانسه؛

۳- اظهارات سخنگوی وزارت خارجه فرانسه، در روز چهارشنبه ۱۷ آبان ۱۳۹۶، در خصوص موضع‌گیری جدی این کشور در رابطه با اتهامات اخیر آمریکا درباره ادعای نقض دو قطعنامه شورای امنیت سازمان ملل توسط ایران در حمله موشکی اخیر ارتش و کمیته‌های مردمی یمن به ریاض و درخواست از ایران برای پایبندی به تعهدات بین‌المللی خود، از جمله ممنوعیت انتقال سلاح بر اساس قطعنامه‌های ۲۲۱۶ و ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل متحد.

* روسیه

سازمان دفاع از قربانیان خشونت

- ابراز نگرانی وزارت امور خارجه روسیه با صدور بیانیه‌ای رسمی در روز چهارشنبه ۱۷ آبان ۱۳۹۶، در خصوص سرعت یافتن روند تحولات ناگوار و وخامت اوضاع در یمن، از میان رفتن دورنمای صلح و وفاق ملی، افزایش تعداد قربانیان غیرنظامی و در نهایت فاجعه آمیز شدن بحران انسانی کنونی در این کشور جنگ‌زده، به ویژه پس از حمله موشکی نیروهای انصارا... به فرودگاه ریاض و به دنبال آن، محاصره کامل تمامی فرودگاه‌ها و بنادر این کشور توسط ائتلاف عربی به رهبری عربستان سعودی.

* رژیم صهیونیستی

- نامه رسمی وزارت خارجه رژیم اسرائیل مبنی بر درخواست از تمامی دیپلمات‌های این رژیم در سراسر جهان در خصوص حمایت و پشتیبانی از جنگ عربستان با حزب‌ا.. لبنان و حوثی‌های یمن و افزایش فشارها علیه ایران و حزب‌ا... در مسائل مختلف، از جمله ساخت موشک‌های بالستیک.

* ابعاد انسانی و حقوق بشری بحران

۱- ابراز نگرانی سازمان بهداشت جهانی، در روز سه‌شنبه ۱۶ آبان ۱۳۹۶، درباره بمباران صنعا توسط ائتلاف سعودی و صدور بیانیه‌ای با مضمون درخواست از ائتلاف سعودی برای پایان دادن به محاصره یمن و صدور مجوز برای ورود مواد غذایی، سوخت و سایر کمک‌های انسان‌دوستانه به این کشور با توجه به قرار داشتن ۷ میلیون نفر از مردم یمن در خطر مواجهه با گرسنگی و قحطی و بیماری وبا؛ کمبود شدید دارو، اتمام داروهای لازم برای درمان سرطان، دیابت و نارسایی کلیه از هفته آینده، کاهش شدید میزان ذخایر واکسن (میزان موجودی تنها برای یک ماه)، گسترش سوءتغذیه و گرسنگی به ویژه، به عنوان تهدیدی برای کودکان زیر ۵ سال، بروز قحطی با توجه به کاهش مواد غذایی ذخیره شده در انبارها (میزان موجودی تنها برای ۶ هفته برای جمعیت ۷ میلیونی یمن)، افزایش بهای سوخت تا ۶۰ درصد در شهر صنعا و بهای آب (ذخیره شده در تانکر) تا ۱۳۳ درصد؛

۲- انتشار گزارش سازمان بهداشت جهانی در روز سه‌شنبه ۱۶ آبان ۱۳۹۶، مبنی بر ابتلاء بیش از ۹۰۸ هزار و ۷۰۲ تن از مردم یمن به بیماری وبا و رسیدن شمار قربانیان این بیماری به ۲ هزار و ۱۹۴ نفر، از ۲۷ آوریل سال جاری میلادی تا کنون؛

۳- درخواست کمیته بین‌المللی صلیب سرخ جهانی از ائتلاف عربی به رهبری عربستان، در روز چهارشنبه ۱۷ آبان ۱۳۹۶، جهت گشودن مرزهای یمن برای ورود کمک‌های انسانی، ابراز نگرانی این نهاد در خصوص سرنوشت ۵۰۰۰ بیمار دیابتی و بیماران مبتلا به وبا، با توجه به ممانعت ائتلاف از ورود محموله‌های دارویی از مرزهای یمن؛ ابراز نگرانی سازمان پزشکان بدون مرز در خصوص وضعیت ناگوار بیماران یمنی، به دلیل بسته‌بودن حریم هوایی این کشور توسط ائتلاف عربی با لغو پروازهای جیبوتی به صنعا؛ هشدار آنتونیو گوترش^۴، دبیرکل سازمان ملل، در خصوص بسته‌شدن گذرگاه‌های یمن و ابراز نگرانی فرحان حق، سخنگوی دبیرکل سازمان ملل، در خصوص بسته‌بودن حریم هوایی این کشور و عدم امکان ورود هواپیماهای بین‌المللی به آن؛

۴- هشدار آنتونی لیک^۵، مدیر اجرایی یونیسف، در خصوص اقدام عربستان سعودی و متحدان آن در بستن تمامی بنادر و فرودگاه‌های یمن و بحرانی‌تر شدن شرایط انسانی در این کشور با این اقدام و خاطرنشان کردن قربانی شدن کودکان بی‌گناه به دلیل درگیری‌ها و خشونت‌های بزرگسالان و درخواست مارک لوکاک^۶، معاون دبیرکل سازمان ملل متحد در امور بشردوستانه، از تمامی طرف‌های درگیر در یمن جهت فراهم‌آوردن زمینه لازم برای ارسال کمک‌های انسان‌دوستانه به مردم این کشور؛

۵- اعلام احتمال برشمردن حمله موشکی «بی‌قاعده» به فرودگاه ریاض به مثابه «جنایت جنگی» توسط سارا لیا ویتسون^۷، مدیر اجرایی بخش خاورمیانه سازمان دیدبان حقوق بشر (در روز سه‌شنبه ۱۶ آبان ۱۳۹۶) و در عین حال رد توجیه عربستان در خصوص اعمال محدودیت‌های بیشتر بر سر راه ارسال کمک‌های ضروری به این کشور برای پاسخگویی به این حمله؛

4. António Manuel de Oliveira Guterres

5. Anthony Lake

6. Mark Lokak

7. Sarah Leah Whitson

۶- ابراز نگرانی شدید استفان دوجاریک^۸، سخنگوی دبیرکل سازمان ملل متحد، در روز جمعه ۱۹ آبان ۱۳۹۶، از تداوم انسداد کامل گذرگاه‌های یمن به دست ائتلاف به رهبری عربستان و قرارگرفتن این کشور در معرض بزرگترین قحطی دهه‌های اخیر جهان؛

۷- درخواست سازمان ملل و اتحادیه اروپا، در روز یکشنبه ۲۱ آبان ۱۳۹۶، برای فراهم‌آمدن امکان دسترسی گسترده و ارسال کمک‌ها به مناطق بحرانی در یمن، با توجه به گسترش قحطی و گرسنگی در این کشور.

ب) محورهایی از تحلیل‌های کارشناسان و مؤسسات غربی و عربی

*علل حمله موشکی انصارا... به عربستان^۹

- ۱- حمله موشکی انصارا... به عربستان نه به مثابه نشانه‌ای از مناقشات ایران و عربستان در منطقه (پویایی‌های منطقه‌ای) بلکه نمایانگر پویایی‌های ساختار سیاسی داخلی یمن؛
- ۲- استفاده انصارا... از برنامه موشکی به مثابه بهترین راهکار برای پاسخگویی به حملات هوایی ائتلاف عربی به رهبری عربستان و نابودی و ویرانی بخش‌هایی از شمال یمن در دو سال و نیم گذشته: پاسخ به حملات اخیر عربستان به صعده و کشته شدن ۳۸ نفر که از میان آن‌ها ۸ تن کودک بودند؛
- ۳- بهره‌برداری انصارا... از حمله موشکی به مثابه بهترین ابزار چانه‌زنی در مذاکرات احتمالی آتی؛

⁸. Stephane Dujarric

⁹. International Crisis Group: <https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/huthi-missile-saudi-purge-and-lebanese-resignation-shake-middle-east>

۴- حمله موشکی انصارا... نمایانگر تحولات درون گروهی حوثی‌ها: تلاش‌های پشت پرده برای برگزاری مجدد مذاکرات جهت اتمام جنگ و استفاده شاخه تندروهای نظامی انصارا... از این امر برای ممانعت به عمل آوردن از این روند.

* راه‌های مقابله عربستان با حملات موشکی انصارا...: مزایا و محدودیت‌ها

۱- مؤثرترین و بهترین راه برای ممانعت به عمل آوردن از تکرار این تحول: کاهش حملات هوایی نیروهای ائتلاف به رهبری عربستان، به ویژه حمله به غیرنظامیان و سرعت بخشیدن به روند احیاء مذاکرات از طریق برقراری ارتباط با بخش‌ها و مقامات تعامل‌پذیر حوثی‌ها: به اعتقاد کارشناسان معتقد به این تحلیل، نیروهای ائتلاف تاکنون دقیقاً عکس این راهکار عمل کرده‌اند؛

۲- خطای راهبردی عربستان در تنگ‌تر کردن محاصره یمن در راستای مقابله با حمله موشکی و ادعای ورود تسلیحات ایران به این کشور: نخست این‌که، قاچاق تسلیحات به یمن از طریق راه‌ها، بنادر و گذرگاه‌های اصلی صورت نمی‌پذیرد، بلکه به احتمال زیاد از طریق بنادر کوچک‌تر واقع در دریای سرخ و سواحل دریای عرب و یا گذرگاه‌های زمینی با عبور از کشور عمان انجام می‌شود؛ دوم این‌که، ائتلاف سعودی با این راه‌کار تنها شرایط را، بیش از پیش، برای خود دشوار و دسترسی نیروهای خود به مناطق تحت کنترل دولت علی عبدا... صالح را امکان‌ناپذیر کرده است و سوم این‌که، این راه‌کار بر وخامت وضعیت انسانی و حقوق بشری یمن و از این رو واکنش‌های بین‌المللی، به شدت افزوده است؛

۳- محدود بودن گزینه‌های نظامی باقیمانده در یمن برای تداوم حملات هوایی عربستان و از این رو مورد حمله قرار دادن زیرساخت‌های غیرنظامی، ساختمان‌های دولتی و منازل مسکونی رهبران اتحاد حوثی/صالح همچون گذشته: به دنبال داشتن عواقبی چون،

محکومیت‌های شدید جامعه بین‌المللی به دلیل بالا رفتن تلفات غیرنظامیان و افزایش میزان انزجار از عربستان در شمال یمن؛

۴- افزایش نیروهای زمینی توسط ائتلاف عربستان برای تسخیر بخش‌هایی از شمال یمن: رویارویی با معضلاتی چون، فقدان نیروی زمینی کافی و آموزش دیده در یمن، عدم تمایل عربستان برای پیاده کردن نیروهای نظامی خود در یمن، مبهم بودن میزان توانایی امارات در استفاده از نیروهای زمینی خود در جنوب این کشور و بالاتر بودن میزان مقاومت حوثی‌ها در تداوم جنگ به دلیل برخورداری از امتیاز مبارزه از قلمرو خود؛

۵- تداوم آمریکا در صحنه جنگ برای تصرف حدیده و سایر مناطق: گسیل پیکارجویان بیشتر از شمال یمن به سوی خطوط مقدم، افزایش میزان تلفات در هر دو سوی جنگ، کشیده شدن مناقشات به مناطق مرتفع و از این رو طولانی‌تر شدن جنگ و افزایش هزینه‌های جنگ برای تمامی طرف‌های درگیر.

* پیامدهای حمله موشکی انصارا... به عربستان و واکنش ریاض به این حمله

۱- افزایش چشمگیر تنش‌ها میان ایران و عربستان و احتمال وقوع جنگ میان دو کشور و مورد مخاطره واقع شدن امنیت منطقه خاورمیانه؛

۲- شکل‌گیری اتحاد جدید منطقه‌ای در مقابل ایران به رهبری آمریکا و مقدمه‌ای برای وقوع جنگی دیگر در منطقه با هدف کوتاه کردن بال‌های نیروهای شیعی تحت حمایت ایران در یمن، لبنان و عراق؛

۳- تقویت نیروهای شبه‌نظامی محلی و گروه‌های تروریستی در کشورهای آشوب‌زده منطقه خاورمیانه؛

- ۴- سرعت یافتن روند تحولات ناگوار و وخامت اوضاع در یمن، از میان رفتن دورنمای صلح و وفاق ملی، افزایش تعداد قربانیان غیرنظامی و در نهایت فاجعه‌آمیز شدن بحران انسانی کنونی در این کشور جنگ‌زده؛
- ۵- تداوم جنگ و هزینه میلیاردی آن برای عربستان، فرو رفتن این کشور در باتلاق جنگ یمن و ناتوانی اقتصاد آن در تأمین هزینه‌های جنگ به همراه بلندپروازی‌های محمد بن سلمان، ولیعهد عربستان سعودی، برای شکل‌دهی دوباره به جامعه عربستان و محیط منطقه‌ای؛
- ۶- تبدیل یمن به حیاتی‌ترین عرصه برای کسب برتری منطقه‌ای توسط کشورهای درگیر: ممانعت از تثبیت نفوذ ایران در عراق و یمن توسط عربستان به هر بهایی (هراس عربستان از حضور ایران در شمال و جنوب این کشور و به مثابه عاملی برای تحریک شیعیان منطقه)؛
- ۷- (ادعای) تداوم بهره‌گیری ایران از شکاف‌های موجود در نظام رهبری آمریکا در خاورمیانه، به مثابه راهبردی کم‌هزینه و پرحاصل برای گسترش نفوذ خود در منطقه؛
- ۸- بروز بی‌ثباتی داخلی در عربستان و مواجهه کردن این کشور و متحدان منطقه‌ای آن با مناقشات غیرقابل پیش‌بینی در سراسر خاورمیانه: وقوع جنگ و احتمال بسته شدن تنگه هرمز (تبعات امنیتی و اقتصادی)؛
- ۹- شدت بخشیدن عربستان به تاخت و تاز و تهدیدهای خود علیه ایران به منظور تحت فشار قرار دادن این کشور در پذیرش راه‌حل پایان جنگ یمن و به رسمیت شناختن پیروزی‌های عربستان در این جنگ، در قبال صدور اجازه برای حل بحران در لبنان و به رسمیت شناختن پیروزی‌های حزب الله در سوریه؛
- ۱۰- نزدیک‌تر شدن نیروهای حوثی و علی‌عبدالله صالح به یکدیگر پس از حمله تلافی‌جویانه ریاض، با توجه به بروز اختلافات میان آن‌ها در چند ماه اخیر.

*آمریکا، عربستان و ایران در جنگ یمن

۱- نقش بارز ولیعهد عربستان در تمامی اقدامات اخیر این کشور (از جمله، جنگ با یمن، انزوای قطر، اصلاحات اقتصادی، اجازه رانندگی به زنان، مبارزه با فساد اقتصادی و بازداشت تعدادی از شاهزادگان و امیران و مقامات ارشد این کشور) و نگرانی برخی از مقامات آمریکایی از نزدیکی بیش از اندازه دولت آمریکا به عربستان و مواجه شدن با عواقب اقدامات این کشور، به ویژه در صورت تبدیل شدن یمن به پناهگاهی برای جذب تروریست‌ها به دلیل فروپاشی اوضاع آن؛

۲- چالش‌های آمریکا، در راستای مقابله با ایران در یمن: (ادعای) ساخت موشک‌های ضدکشتی و قایق‌های انفجاری توسط سپاه برای نیروهای حوثی، به منظور حمله به قایق‌های سعودی و اماراتی، مورد تهدید قرار دادن کشتی‌ها و قایق‌های آمریکا و تلاش برای کنترل تنگه راهبردی باب‌المندب؛

۳- راهبرد آمریکا در قبال ایران در جنگ یمن: قطع کامل راه‌های (ادعایی) انتقال سلاح از ایران به یمن توسط نیروهای دریایی و هوایی آمریکا و متحدان آن در منطقه و مقابله با تهدیدات (ادعایی) موشکی ضدکشتی و بالستیک ایران و یمن در قبال کشورهای همسایه و آبراه‌های راهبردی سواحل یمن و از این رو تغییر توازن قدرت در راستای منافع آمریکا و شرکای منطقه‌ای این کشور؛

۴- نقش آفرینی آمریکا در جنگ یمن با فراهم آوردن تسلیحات و مهمات لازم برای عربستان و ارائه اطلاعات به این کشور جهت بهبود عملکرد حملات نیروی هوایی آن به نقاط هدف در یمن؛

۵- سناریوهای پاسخگویی ایران به حمله احتمالی نظامی آمریکا به این کشور در واکنش به حمله موشکی حوثی‌ها به عربستان:

الف) حمله به ایران از کشورهای منطقه: احتمال پاسخگویی مستقیم ایران به آن کشور + احتمال استفاده از نایبان منطقه‌ای؛

ب) حمله به ایران از ناوهای جنگی آمریکا در منطقه: کاهش احتمال پاسخگویی مستقیم ایران با توجه به گستردگی تسلط آمریکا بر منطقه + احتمال استفاده از نایبان منطقه‌ای؛

ج) هر گونه حمله به ایران از سوی کشورهای منطقه و یا ناوهای آمریکا: بهره‌برداری حتمی ایران از تاکتیک‌های غیرمستقیم و نامتقارن از طریق نایبان و شرکای خود برای هدف قرار دادن نیروهای آمریکا در عراق، سوریه و افغانستان.

*نگرش متفاوت مقامات ایران در قبال رابطه با حوثی‌ها^{۱۰}

۱- نگرش حاکم میان نهادهای نظامی و امنیتی: حوثی‌ها به مثابه یک متحد طبیعی قدیمی و از این رو لزوم حمایت از این گروه در برابر عربستان با هدف حفظ توازن قدرت در منطقه؛

۲- نگرش رئیس‌جمهوری و دولت ایران: ارتباط با حوثی‌ها تنها به منظور حفظ منافع راهبردی ایران و دوری گزیدن از آن‌ها به محض مغایرت یافتن اقدامات این گروه با منافع ملی و راهبردی ایران (توقیف دو روزه روزنامه کیهان نمایانگر میزان اهمیت این موضوع در بالاترین سطوح نظام و ندادن مستمسک به دست رقبای ایران برای اتخاذ اقدامات

تلافی‌جویانه).
Organization for Defending Victims
of Violence

¹⁰. International Crisis Group: <https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/huthi-missile-saudi-purge-and-lebanese-resignation-shake-middle-east>